

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ

॥ ದ್ವಾವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ದ್ವಾವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪ್ರಬೋಧಯತಾ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಸ್ವೀಯೇ ವನವಾಸೇ ಧೈವಮೇವ
ಕಾರಣಮಿತಿ

ಪ್ರತಿಪಾದನಮಭಿಷೇಕಸಾಮಗ್ರೀಮಪಸಾರಯಿತುಮಾದೇಶದಾನಂ ಚ

ಅಥ ತಂ ವ್ಯಥಯಾ ದೀನಂ ಸವಿಶೇಷಮಮರ್ಷಿತಂ |
ಸರೋಷಮಿವ ನಾಗೇಂದ್ರಂ ರೋಷವಿಸ್ಫಾರಿತೇಕ್ಷಣಂ || 2.22.1 ||

ಆಸಾದ್ಯ ರಾಮಃ ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ಸುಹೃದಂ ಭ್ರಾತರಂ ಪ್ರಿಯಂ |
ಉವಾಚೇದಂ ಸ ಧೈರ್ಯೇಣ ಧಾರಯನ್ ಸತ್ತ್ವಮಾತ್ಮವಾನ್ || 2.22.2 ||

ನಿಗೃಹ್ಯ ರೋಷಂ ಶೋಕಂ ಚ ಧೈರ್ಯಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಕೇವಲಂ |
ಅವಮಾನಂ ನಿರಸ್ಯೈನಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಹರ್ಷಮುತ್ತಮಂ || 2.22.3 ||

ಉಪಕ್ಲಪ್ತಂ ಯದೈತನ್ಮೇ ಅಭಿಷೇಕಾರ್ಥಮುತ್ತಮಂ |
ಸರ್ವಂ ನಿವರ್ತಯ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಕುರು ಕಾರ್ಯಂ ನಿರವ್ಯಯಂ || 2.22.4 ||

ಸೌಮಿತ್ರೇ ಯೋಽಭಿಷೇಕಾರ್ಥೇ ಮಮ ಸಂಭಾರಸಂಭ್ರಮಃ |
ಅಭಿಷೇಕನಿವೃತ್ತ್ಯರ್ಥೇ ಸೋಽಸ್ತು ಸಂಭಾರಸಂಭ್ರಮಃ || 2.22.5 ||

ಯಸ್ಯಾ ಮದಭಿಷೇಕಾರ್ಥೇ ಮಾನಸಂ ಪರಿತಪ್ಯತೇ |
ಮಾತಾ ನಃ ಸಾ ಯಥಾ ನ ಸ್ಯಾತ್ ಸವಿಶಂಕಾ ತಥಾ ಕುರು || 2.22.6 ||

ತಸ್ಯಾಃ ಶಂಕಾಮಯಂ ದುಃಖಂ ಮುಹೂರ್ತಮಪಿ ನೋತ್ಸಹೇ |
ಮನಸಿ ಪ್ರತಿಸಂಜಾತಂ ಸೌಮಿತ್ರೇಹಮುಪೇಕ್ಷಿತುಂ || 2.22.7 ||

ನ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಂ ನಾಬುದ್ಧಂ ಸ್ಮರಾಮೀಹ ಕದಾಚನ |
ಮಾತ್ಯಾಣಾಂ ವಾ ಪಿತುರ್ವಾಹಂ ಕೃತಮಲ್ಪಂ ಚ ವಿಪ್ರಿಯಂ || 2.22.8 ||

ಸತ್ಯಃ ಸತ್ಯಾಭಿಸಂಧಶ್ಚ ನಿತ್ಯಂ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ |
ಪರಲೋಕಭಯಾದ್ ಭೀತೋ ನಿರ್ಭಯೋಽಸ್ತು ಪಿತಾ ಮಮ || 2.22.9 ||

ತಸ್ಯಾಪಿ ಹಿ ಭವೇದಸ್ಮಿನ್ ಕರ್ಮಣ್ಯಪ್ರತಿಸಂಹೃತೇ |
ಸತ್ಯಂ ನೇತಿ ಮನಸ್ತಾಪಸ್ತಸ್ಯ ತಾಪಸ್ತಪೇಚ್ಚ ಮಾಂ || 2.22.10 ||

ಅಭಿಷೇಕವಿಧಾನಂ ತು ತಸ್ಮಾತ್ ಸಂಹೃತ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣ |
ಅನ್ವಗೇವಾಹಮಿಚ್ಛಾಮಿ ವನಂ ಗಂತುಮಿತಃ ಪುರಃ || 2.22.11 ||

ಮಮ ಪ್ರವ್ರಾಜನಾದದ್ಯ ಕೃತಕೃತ್ಯಾ ನೃಪಾತ್ಮಜಾ |
ಸುತಂ ಭರತಮವ್ಯಗ್ರಮಭಿಷೇಚಯತಾಂ ತತಃ || 2.22.12 ||

ಮಯಿ ಚೀರಾಜಿನಧರೇ ಜಟಾಮಂಡಲಧಾರಿಣಿ |
ಗತೇಽರಣ್ಯಂ ಚ ಕೈಕೇಯ್ಯಾ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಮನಃ ಸುಖಂ || 2.22.13 ||

ಬುದ್ಧಿಃ ಪ್ರಣೀತಾ ಯೇನೇಯಂ ಮನಶ್ಚ ಸುಸಮಾಹಿತಂ |
ತಂ ನು ನಾರ್ಹಾಮಿ ಸಂಕ್ಷೇಪ್ತಂ ಪ್ರವ್ರಜಿಷ್ಯಾಮಿ ಮಾ ಚಿರಂ || 2.22.14 ||

ಕೃತಾಂತ ಏವ ಸೌಮಿತ್ರೇ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯೋ ಮತ್ಪ್ರವಾಸನೇ |
ರಾಜ್ಯಸ್ಯ ಚ ವಿತೀರ್ಣಸ್ಯ ಪುನರೇವ ನಿವರ್ತನೇ || 2.22.15 ||

ಕೈಕೇಯ್ಯಾಃ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿರ್ಹಿ ಕಥಂ ಸ್ಯಾನ್ಮಮ ವೇದನೇ |
ಯದಿ ತಸ್ಯಾ ನ ಭಾವೋಽಯಂ ಕೃತಾಂತವಿಹಿತೋ ಭವೇತ್ || 2.22.16 ||

ಜಾನಾಸಿ ಹಿ ಯಥಾ ಸೌಮ್ಯ ನ ಮಾತೃಷು ಮಮಾಂತರಂ |
ಭೂತಪೂರ್ವಂ ವಿಶೇಷೋ ವಾ ತಸ್ಯಾ ಮಯಿ ಸುತೇಽಪಿ ವಾ || 2.22.17 ||

ಸೋಽಭಿಷೇಕನಿವೃತ್ಯರ್ಥೈಃ ಪ್ರವಾಸಾರ್ಥೈಶ್ಚ ದುರ್ವಚೈಃ |
ಉಗ್ರೈರ್ವಾಕ್ಯೈರಹಂ ತಸ್ಯಾ ನಾನ್ಯದ್ ದೈವಾತ್ ಸಮರ್ಥಯೇ || 2.22.18 ||

ಕಥಂ ಪ್ರಕೃತಿಸಂಪನ್ನಾ ರಾಜಪುತ್ರೀ ತಥಾಗುಣಾ |
ಬ್ರೂಯಾತ್ ಸಾ ಪ್ರಾಕೃತೇವ ಸ್ತ್ರೀ ಮತ್ಪೀಡ್ಯಂ ಭರ್ತ್ಯಸನ್ನಿಧೌ || 2.22.19 ||

ಯದಚಿಂತ್ಯಂ ತು ತದ್ ದೈವಂ ಭೂತೇಷ್ಟಪಿ ನ ಹನ್ಯತೇ |
ವ್ಯಕ್ತಂ ಮಯಿ ಚ ತಸ್ಯಾಂ ಚ ಪತಿತೋ ಹಿ ವಿಪರ್ಯಯಃ || 2.22.20 ||

ಕಶ್ಚ ದೈವೇನ ಸೌಮಿತ್ರೀ ಯೋದ್ಧುಮುತ್ಸಹತೇ ಪುಮಾನ್ |
ಯಸ್ಯ ನು ಗ್ರಹಣಂ ಕಿಂಚಿತ್ ಕರ್ಮಣೋಽನ್ಯನ್ನ ದೃಶ್ಯತೇ || 2.22.21 ||

ಸುಖದುಃಖೇ ಭಯಕ್ರೋಧೌ ಲಾಭಾಲಾಭೌ ಭವಾಭವೌ |
ಯಸ್ಯ ಕಿಂಚಿತ್ ತಥಾಭೂತಂ ನನು ದೈವಸ್ಯ ಕರ್ಮ ತತ್ || 2.22.22 ||

ಋಷಯೋಽಪ್ಯುಗ್ರತಪಸೋ ದೈವೇನಾಭಿಪ್ರಚೋದಿತಾಃ |
ಉತ್ಸೃಜ್ಯ ನಿಯಮಾಂಸ್ತೀವ್ರಾನ್ ಭ್ರಶ್ಯಂತೇ ಕಾಮಮನ್ಯುಭಿಃ || 2.22.23 ||

ಅಸಂಕಲ್ಪಿತಮೇವೇಹ ಯದಕಸ್ಮಾತ್ ಪ್ರವರ್ತತೇ |
ನಿವರ್ತ್ಯಾರಬ್ಧಮಾರಂಭೈರ್ನನು ದೈವಸ್ಯ ಕರ್ಮ ತತ್ || 2.22.24 ||

ಏತಯಾ ತತ್ತ್ವಯಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಸಂಸ್ತಭ್ಯಾತ್ಮಾನಮಾತ್ಮನಾ |
ವ್ಯಾಹತೇಽಪ್ಯಭಿಷೇಕೇ ಮೇ ಪರಿತಾಪೋ ನ ವಿದ್ಯತೇ || 2.22.25 ||

ತಸ್ಮಾದಪರಿತಾಪಃ ಸಂಸ್ತ್ವಮಪ್ಯನುವಿಧಾಯ ಮಾಂ |
ಪ್ರತಿಸಂಹಾರಯ ಕ್ಷಿಪ್ರಮಾಭಿಷೇಚನಿಕೀಂ ಕ್ರಿಯಾಂ || 2.22.26 ||

ಏಭಿರೇವ ಘಟೈಃ ಸರ್ವೈರಭಿಷೇಚನಸಂಭೃತೈಃ |
ಮಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತಾಪಸ್ಯೇ ವ್ರತಸ್ನಾನಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ || 2.22.27 ||

ಅಥವಾ ಕಿಂ ಮಯೈತೇನ ರಾಜ್ಯದ್ರವ್ಯಮಯೇನ ತು |
ಉದ್ಧೃತಂ ಮೇ ಸ್ವಯಂ ತೋಯಂ ವ್ರತಾದೇಶಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ || 2.22.28 ||

ಮಾ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸಂತಾಪಂ ಕಾರ್ಷೀರ್ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ ವಿಪರ್ಯಯೇ |
ರಾಜ್ಯಂ ವಾ ವನವಾಸೋ ವಾ ವನವಾಸೋ ಮಹೋದಯಃ || 2.22.29 ||

ನ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಸ್ಮಿನ್ ಮಮ ರಾಜ್ಯವಿಘ್ನೇ
 ಮಾತಾ ಯವೀಯಸ್ಯಭಿಶಂಕಿತವ್ಯಾ |
 ದೈವಾಭಿಪನ್ನಾ ನ ಪಿತಾ ಕಥಂಚಿ -
 ಜ್ಞಾನಾಸಿ ದೈವಂ ಹಿ ತಥಾಪ್ರಭಾವಂ || 2.22.30 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
 ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ ದ್ವಾವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||